

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstria Esperanto Asocio.

Membership, including this periodical: \$3.

Advertisements: 25 cents per line.

Editor (Redaktoro): F. R. Banham, 31 St. Andrew's Ave., Rosanna, Vic., 3084

Treasurer (Kasisto): L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Press Officer: H. V. Petley, 32a Lindsay Street, Toowoomba, Q., 4350

Address of A.E.A.: Box 415 P.O. Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Libro-Servo: T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, N.S.W. 2036

N-ro 96 (176)

MELBURNO

15 Junio, 1971

Congress fee: before first of July, 1971 for A.E.A. members — 5 dol. For others 6 dol.

After 1 July, 1971: for A.E.A. members, 6 dol. For others, 7 dol. Non-attending members: 2.50.

Send your room reservation (5 dol. deposit) and Congress fee to Esperanto Congress Secretary, Box 2122T, G.P.O., Melbourne 3001.

5th List of Congress Members.

44. Mr. R. G. Robertson, Northbridge, NSW.
45. Mrs. M. D. Robertson, Northbridge, NSW.
46. Mrs. G. Pollard, Rossmoyne, W.A.
47. Mrs. I. McLaren, Morwell, Vic.
48. Mr. Arnold Baldwin, Kew, Vic.
49. Mr. V. Bourlin, Turrumurra, NSW.
50. Mrs. May Frogley, N. Richmond, Vic.
51. Dr. A. Einihovici, Floreat Park, W.A.
52. Mrs. I. Einihovici, Floreat Park, W.A.
53. Mr. F. G. Wall, Violet Farm, Vic.
54. Miss J. Turner, Rockhampton, Q'ld.
55. Mrs. D. Deqn, St. Lucia, Q'ld.
56. Mr. R. K. Taylor, Canberra, ACT.
57. Mrs. L. Fridenbergs, Hawthorn, Vic.

58. Miss M. Maddern, Parkville, Vic.

59. Miss B. C. Williams, Camberwell, Vic.

60. Mr. Jack Fallu, Sth. Oakleigh, Vic.

61. Mrs. Ivy Fallu, Sth. Oakleigh, Vic.

62. Mr. Ralph Harry, CBE, Canberra, ACT.

63. Mrs. M. Sanders, Ashwood, Vic.

64. Miss M. Sanders, Ashwood, Vic.

65. Mrs. M. B. Smith, Oakleigh, Vic.

66. Mr. V. J. Timmins, Waitara, NSW.

67. Dr. C. J. Caldera, Perth, W.A.

68. Mrs. Irene Caldera, Perth, W.A.

69. Mr. N. A. Collier, Bowen, Q'ld.

State Distribution: Vic. 34; NSW. 17; W.A. 7; Q'ld. 6; A.C.T., 2; S.A., 2; Tas., 1.

You may win a prize: If your Congress Number is 80, 90 or 100 you will receive a valuable Book Prize; so hurry with your enrolment. Please note that on the first of July, Congress Fees will go up by \$1.00.

PROVISIONAL PROGRAMME

Sunday, 2nd January, 1972

9.00 - 12.00 Arrival of Delegates,

Registration

11.00 A.E.A. Committee Meeting.

2.00 Bus Tour No. 1: Historical Tour of Melbourne with the National Trust.

7.15 Esperanto Church Service

8.15 Welcome Evening.

Monday, 3rd January, 1972

9.00 Press Conference

9.45 Official Opening of Congress: Congress photo

11.15 A.E.A. General Meeting (1)

2.00 Bus Tour No. 2: City Sights and Gardens

7.30 2 Lectures.

Tuesday, 4th January, 1972.

- 9.15 Language Session
11.00 Unveiling of Memorial Plaque
for John Booth
2.00 A.E.A. General Meeting (2)
7.30 2 Lectures.

Wednesday, 5th January, 1972.

- 9.15 Language Session
11.00 A.E.A. General Meeting (3)
2.00 Debate on a topical subject, led
by Dr. A. Einihovici (Perth)
4.30 Lecture
7.30 Drama Competition and Literary
Evening

Thursday, 6th January, 1972

- 9.00 Bus Tour No. 3: Day Excursion
to Ballarat and Sovereign Hill
7.30 2 Lectures

Friday, 7th January, 1972

- 9.15 Language Session
11.00 A.E.A. General Meeting (4)
2.00 Debate: "How to regain old
Esperantists"
4.30 Teachers Meeting (1)
7.30 International Concert

Saturday, 8th January, 1972

- 9.15 Teachers' Meeting. (2)
11.00 U.E.A. Meeting
2.00 S.A.T. Meeting
4.30 Official Closing of Congress
7.30 Congress Dinner

Sunday, 9th January, 1972

- 2.00 Bus Tour No. 4. Post-Congress
Excursion to Cowes and
Penguin Parade

AUSTRALIAN ESPERANTO

ASSOCIATION

OFFICIAL NOTICES

15th May, 1971

New Individual Members

- Hooton, Mrs. S. L., Manly, N.S.W.
Vagg, Miss W. N., South Yarra, Vic.
Petty, Mr. B., South Yarra, Vic.
Blosich, Mr. J., New Farm, Qld.
Taylor, Mr. R. K., Canberra, A.C.T.
Payne, Mrs. V. E., Cronulla, N.S.W.
Lukhurst, Mr. L. M., Flinders Park,
S.A.

- Mountwinter, Mrs. J., Victoria Point, Qld
Memmott, Mr. R., Scarborough, Qld.
Culey, Mr. J., Wahroonga, N.S.W.
Horrocks, Mr. D. J., Vaucluse, N.S.W.
Trevorah, Mr. P., Rosanna, Vic.

Publicity Fund

- Previously acknowledged \$867.31
McQueen, Mr. D., Vic. 2.00
Simpson, Mr. A. R., Vic. 10.00
Taylor, Mr. R. K., A.C.T. 5.00
Vawser, Mr. F. D., S.A. 2.00
Sennomulo, N.S.W. 1.00

\$887.31

Sincere thanks to each helper.

Interstate Competition Position on 15th May, 1971

	Quota	Points	%
Queensland	130	825	634.6
Victoria	300	1163	387.6
N.S.W. - - A.C.T.	260	936	360.0
W. Australia	80	242	302.5
Tasmania	30	44	146.6
S. Australia	40	57	142.5

Do not miss this opportunity! If you have friends who support Esperanto but are not members of our Association, try to induce them to join. They can do so now for the half-year commencing July 1st at the half-rate, namely \$1.50. There is a good possibility that we shall reach 500 individual members before the end of this year; please help to ensure this.

EKZAMENOJ DE A.E.A.

Supera: Arthur Cocking, Dee Why.
Elementa: Leslie V. Scott, Manly.

— Tiny Goldsmith.

Fees for the Elementary are \$2; Advanced, \$3; Final, \$2 for examination of the thesis; \$2 for the written; \$2 for an eventual diploma. See The A.E. 3/69, 5/69.

EL NOV-ZELANDO

37-a NZEA Kongreso.

La 37-a landa kongreso okazos en Wellington 6-10 Januaro 1972, inkluzive. La kongresejo, en la Konstruaĵo YWCA, 355 Willis Str., estas ĉiel ideala: koncert-halo, restoracio, unu-kaj dilitaj dormoĉambroj. Pri kotizoj kaj programoj ni informos poste.

Special Financa Fonduso.

La NZEA jam ricevis por la fonduso \$1500 de 39 kontribuantoj. Jen la projekto: samideanoj pruntedonas seninterese monsumojn por sesjara periodo, sed NZEA repagos la monon okaze de urĝa bezono flanke de iu partoprenanto. Celante almenaŭ \$2000 NZEA investas la ricevitajn monon por akceli E-on en Nov-Zelando.

Ĝis marto, tri numeroj aperis de gazeto "Kvaronjare" — "Ligilo kaj informilo de la NZEA kaj oficiala suplemento al "New Zealand Esperantist".

NZ-a Delegito al U.K.E.

Prof-o C. J. Adcock, prezidinto, reprezentos la NZEA-on kaj ĉi-landajn samojn en la ĉi-jara 56-a U.K. (Londono). Li prelegos en la Internacia Somera Universitato, kadre de UKE.

Oratora Pokalo Donacita

Belan pokalon por la NZ-a Oratora Konkursio, kutima programero de NZEA-

kongresoj, donacis sam-o S-ro W. J. Hall, de Palmerston North. Ĉu la nombro de konkursoj kreskos en la venonta 37-a Kongreso, kaj ĉu ties kvalifikoj plibonigos rezulte de la donaco? — W. H. King.

CHURCHILL KAJ LA KARPO

Post la falo de Francujo en la dua mondmilito, *signita fabelo vastiĝis* en Anglujo pere de esperplenaj (famaj) tra la tuta batiĝa lando. En ĝia heroa humuro kaŝas sin pruvo pri la profunda kaj daŭranta fido pri finfina venko en la koroj de tiu obstina popolo ĉe la okcidenta flanko de la angla markolo.

La fabelo rakontas, ke en Julio 1940, kiam Anglujo frontis la malamikon sola, Hitler invitis Churchill al Parizo por sekreta konferenco. Churchill alvenis per aviadilo kaj estas eskortita al la Chateau de Fontainebleau, kie Hitler kaj Mussolini lin atendis ĉe tablo apud la fama karpa lageto.

La Führer perdis neniom da tempo. "Jen kio mi diras al vi, Churchill! Anglujo estas jam finita! Subskribu ĉi tiun dokumenton, konfeson, ke Anglujo perdis la militon, kaj tuta Eŭropo spertos pacon morgaŭ".

"Mi bedaŭras, ke mi ne povas subskribi," kviete respondis Churchill. "Mi ne konsentas, ke ni perdis la militon".

"Ridinde!" kriegis Hitler, batante la tetablon kaj skuante la tasojn. "Rigardu la pruvon".

Churchill trinketis sian teon. "En Anglujo", li diris, "ni ofte decidis mal-konsenton per veto. Ĉu vi ŝatus veti kun mi? La perdinto devos konsenti, ke li perdis la militon".

Pri kio temas la veto?" postulis Hitler suspekteme.

"Ĉu vi vidas tiujn grandajn karpojn en la lageto", respondis Churchill. "Nu, ni vetu, ke la unua kapti karpon el tiu lageto sen uzi la kutiman fiŝilaron, estos deklarita gajninto de la milito".

"Ho, mi vetos pri tio", rapide respondis Hitler. Li elprenis revolveron kaj pafis al la plej proksima karp, sed la akvo tiel deviĝis la kuglon, ke li malplenigis la magazeno sen trafi karpon.

"Estas via vico", grumbliis Hitler, turnante sin al Mussolini. "Vi estas lerta naĝisto, ĉu ne?"

Li Duce sin senvestigis kaj plonĝis en la akvon, sed tute vaniĝis ĉiu peno kapti karpon, ĉar la fiŝoj glitis tra liaj fingroj, kaj finfine li elgrimpls el la akvo tute elĉerpita kaj ankoraŭ senŝia.

"Estas via vico", raspis Hitler, sin turnante al Churchill. "Ni vidu, kion vi povos fari".

Churchill stariĝis, elprenis la kuleron el sia subtas, kaj alpaŝis la lageton, kie

li plenigis la kuleron per akvo, kiun li tuj jetis trans sian ŝultro. Tiun agon li daŭre ripetis, ĝis Hitler malpacienigis kaj kriegis: "En la nomo de la infero, kion vi faras?"

"Mi malplenigas la lageton", respondis Churchill.

"Sed tio daŭros treege longan tempon", rikanis Hitler.

"Bone mi scias tion", serioze respondis Churchill. "Ni eble bezonas ankaŭ longan tempon por gajni la militon, sed finfine ni tion faros". — Tradukis el la angla Ken Linton.

SAN MATEO, CALIFORNIA

As preparation for French and Spanish children in grades 3, 4, 5 at Highland School in San Mateo are learning Esperanto. The experiment is for three years. Philip Vondor, principal, expects the course to provide (a) an introduction to the world and its peoples; (2) a better understanding of their own language; (3) some grasp of the structure of other languages.

ESPERANTO IN HAWAII

A pilot course in elementary schools: 16 classrooms of 8 cities in grades 4, 5, 6. Next year the number of classes will be doubled. 50-minute periods. Prof. D. A. Sanborn wrote to the American Assn. of Esperanto Teachers: "While regular language arts teachers have been reluctant initially to teach the unit, they soon discover that the materials are largely self-instructional. Thus they learn along with the students and need not play the role of expert. Student acceptance and interest has been high".

IN CLAREMONT-FERRAND, FRANCE

The Faculty of Arts at the University follows the International Language Course as an optional study to be taken with the compulsory subjects. Started in October, 1969, the lessons are relayed from the radio and TV teaching centre of Clermont. M. Pierre Janton, Docteur es Lettres, Professor of English at the Faculty, conducts the Esperanto course.

— "Esperanto Contact International" (B.E.A.)

PRESAJ KOLOROJ

La kompara legebleco de koloroj estas laŭ sekvanta, en la preferata ordo:

- (1) Nigra inko sur flava papero.
- (2) Verda inko sur blanka papero.
- (3) Blua inko sur blanka.
- (4) Blanka inko sur blua.
- (5) Nigra inko sur blanka.

— Printing Trades Journal, Okt. 1948.

Sty Up to

AUSTRALIA KRONIKO

Klubraportistoj bonvole sendu viajn raportojn ĝis la 15-a de la monato al la A.E.A. Vic-Sekretario, 41 Byfield St., Reservoir, Vic., 3073

PERTH: Liganoj 28/4 kunvenis ĉe la ĉefa kunvenejo en Suda Porto. Por helpi komenculojn pri la uzo de la finaĵo "n", kompetentuloj traktis la variantojn de la sintaksa uzo. Sekvis kartludo (lerte gvidita de F-ino Hunt), kiu emfazis la uzadon de la finaĵo "n" kaj scion pri la multaj afiksoj. La partoprenantoj devis strikte uzi E-on.

Nia prez-o 8/5 kaj kelkaj anoj ĝuis ĉeeston de F-ino Morris ĉe rendezvou en Kings Park. Si feris en Okcidenta Aŭstralio, kaj ni kaptis okazon denove renkonti ŝin, ĉar antaŭ ok jaroj ŝi membris al nia Ligo. Ĉe teo kaj kukoj F-ino Morris atentotene rakontis pri sia irado al diversaj landoj.

Okazis 12/5 societa kunveno ĉe la Instruista Kolegio en Nederlands. Montris diapozitivojn kaj komentariojn G. Pollard pri sia vagado en la norda duonsfero. Sekvis traktado (estrita de S-ro Howard) de la tradukitaj Anglaj idiotismoj presitaj en "The A.E." (p. 108 kaj 113). Multajn diversajn tradukojn en E-on la ĉeestantoj voĉe proponis kun la penso plejsupra en la menso, ke fremduloj ne komprenus la Anglajn idiotismojn! Unuecon ni ne tute rezultigis.

Pro malsana F-ino Stempel ne povos reiri al sia misiista laboro en la Nov-Hebidoj. Si restos ĉe sia Okcident-Aŭstralia adreso. S-ro Waugh, alia fidela Ligano, intencas ĉeesti la Univ. Kongreson en Anglujo en la nuna jaro. S-ro Hawks vagadas tra Afriko; Laŭ raporto ankaŭ li ĉeestos tiun Kongreson.

—Gertrude Pollard.

SYDNEY: 19/4. Per filmo ni plu "mondvojaĝis" kun Elsa Brandmann: pura Amsterdamo, gajo, Parizo, nia E-kongreso en Vieno (vele la filmoj perdis), Okcidenta Berlino kaj Orienta Berlino, kie ŝi renkontis parencojn kaj malnovajn amikojn, kiujn ŝi ne vidis dum multaj jaroj. Ni plezure atendas la sekvontajn filmojn.

3/5. Vizitantino el Nov-Zelando, Rowena McGill, donacis al la Klubo malgrandan "tapeton" kun la Maoria emblemo por bonŝanco: Tiki. Bondezire ni adiaŭis ŝin kaj Haru Mijazaki, kiuj iros al Japanujo. Frank Dunn prelegis "Pri Indonezia Poezio", klarigante pri la diversaj lingvoj de tiu lando kaj kiel oni adoptis la Malajan kiel nacian lingvon. Li legis poemojn de tri Indoneziaj poetoj kaj poste parafrasis ilin en Esperanto.

10/5. Tom Elliott prelegis pri "Mal-

benito inter Mallertuloj". Li parolis pri diabloj, anĝeloj, Grekaj dioj, Jazono kaj la ora ŝaf-lano kaj legis parton de poemo "Paradizo Perdita" (Johano Miltono). Ofte ni ridis pro lia gaja ŝercemo.

Wre Chandler kaj Fritz Mueller-Sorau bone progresas al resaniĝo. Ni ĝojas!—G. E. Browne.

MELBOURNE: Kim Bastin, kiu baldaŭ vojaĝos al Finnlando, legis 19/4 ĉapitrojn el la finna epopeo "Kalevala" kaj je 26/4 tekston de prelego de universitata profesoro pri la angla lingvo kiel mondlingvo.

S-ro F. R. Banham, 3/5, legis siajn tradukojn de rakontoj fare de Guy de Maupassant kaj Graham Greene.

A.E.A. Prezidanto Ken Linton prelegis, 21/4, pri Esperanto en la ĉefsidejo de la Melburna Savarmeo. Tiu prelego estis aranĝita de Majorino Isabel Gale, kiu nuntempe entuziasme studas Esperanton en klaso de S-ino A. Paling de la Orrong-Klubo.

MANLY: 22/4 En la Vespero Lernejo, Darley Road, Manly, ĉeestis la elementan kurson, 10, la progresan 9, la altgradan 5. Thora Richmond parolis kun lumbildoj pri Oberammergau. Sekvis renkontiĝo en la hejmo de Ges-roj R. Baxter, por adiaŭi Ges-rojn V. Clarke el Redcliffe (K.), kiuj iros al Anglujo por alesti la U.K.E.-on en Londono. Ili poste ĉeestos la Ferialn Kursojn el Elsinore (Danlando). "Tajni" Goldsmith, nome de la membro, bondeziris al Ges-roj Clarke, kaj dankis al May kaj Russell Baxter pro la gastigado. Victor Clarke respondis. Al la Klubo Jessie Clarke donacis presitajn kantfoliojn (40): Cokoladojn ŝi donacis al Flora Cardale pro ŝia instruado kaj al Marjorie Duncan, kiu de tempo al tempo gastigis ilin.

29/4 Ĉeestis post-kursan renkontiĝon dek sep membroj, ankaŭ vizitanto, S-ino Hashizume. S-ro P. E. Schwerin prelegis pri Suda Francujo kaj Monako, kun lumbildoj.

1/5 En la Virina Kroketa Klubo de Manly okazis Societa Vespero por festi la finon de la unua stud-periodo.

Ĉeestis 28 membroj kaj 9 vizitantoj. Skabeno Frank Preacher salutis bonvenigis. Sekvis dancado; komuna kantado; sol-kantoj de Margaret Liston: Edith Ellis akompanis. May Baxter instruis Latin-dancadon, "Samba", en kiu ĉiuj partoprenis. Ludis violonon S-ro Ellis: akompanis Edith. Skeĉon, "Aĉetado de Nova Capelo", verkis kaj rolis Margaret Liston. El la Hispana, Richard Moir tradukis kaj kantis, sin akompanante per gitaro. Kontraste, li ludis "Flamenko";

Post manĝeto ĉiuj ronde dancis kaj kantis. "La Verda Stel". Les Scott akompanis piano-akordione. La Prez., Kevin Smith, dankesprimis. Vesperfine la programestro, Robbie Robertson, arigis la ĉeestantojn en rondon por kanti "Malnovajn gekonatojn". Les Scott akompanis per piano-akordiono.

Al May kaj Russell Baxter, kiuj organizis la distraĵojn ankaŭ la manĝeton, dankon por gaje sukcesplena vespero.

6/5 Post la kursoj George Thatcher prezentis unuarangan programon pri Avignon, Francujo, kun lumbildoj kaj sonbenda komentario de S-ino Humm, amikino de Ges-roj Schwerin.

13/5 Afer-kunveno en la hejmo de Ruth Carruthers, 66 Wangonella Street, Balgowlah. Prezidis Marjorie Duncan. Membroj diskutis kaj aranĝis agadon kaj programojn ĝis la jarkfino.

13/5 Laŭ peto de S-ino M. L. Christian, Prez., United Associations of Women, Sidnejo, paroladon pri la Esperanto-Movado faris S-ino Peg Ford Lewis dum semajna tagmanĝo en C.E.N.E.F. Konstruaĵo, Kent St., Sidnejo. El la 25 ĉeestantoj, 2 parolis en nia amata lingvo kun Peg Ford Lewis. Ili ambaŭ esperantigis antaŭ pli ol kvardek jaroj. Komence ĉiu ricevis "verdan karton", portantan dorso la vortojn "MI ESTAS...". La parolanto kaj ĉiu ĉeestanto individue prezentis sin Esperante. Vigla diskuto sekvis la paroladon—FENIKSO.

BRISBANE: Pasintmonate ni havas nur unu okazon raportinda, sed ĝi estas tre grava: nome, alvenis S-ro Tibor Sekelj. Bedaŭre, li povis resti kun ni nur mallongan tempon. Ses ge-esperantistoj bonvenigis lin ĉe la flughaveno. Samvespere Ges-roj Grant gastigis lin, kune kun aliaj E-istoj ĉe sia hejmo. Ja tre interesa vespero! 25/3 ĉe la Sherwood Stata Lernejo E-istoj ĝuis montradon de diapositivaj kaj paroladon de S-ro Sekelj mem, nome pri la Rivero Amazono en Brazilo. Li estas homo kun multaj historioj por rakonti. Liaj brilaj okuloj diris al ni: "Jen bonhumora homo!" En Brisbano S-ro Gerrard Diaz Tendero lin gastigis. "Jes, S-ro Sekelj, vi restis kun ni tro mallonge!" Lia vigleco inspiris ĉiujn, kiuj lin renkontis.

Ni preparas novajn klasojn por komencantoj; ili komenciĝos fine de junio. Jam kelkaj sin registris. Du klubanoj eksterlande — Winsome Greenhalgh en San Francisco kaj Beverley Allatt en Japanujo — kontaktis E-istojn. Bedaŭre por Beverley, ŝia E-amiko volis paroli nur Angle, por plibonigi sian scion de tiu lingvo. — V. Robinson.

KRISTNASKO — 1908

Kiam estis mi bubaĝa, kun poŝomona havo magra,
Antaŭ knabgazetbutikoj, Kristofeste
bunte-belaj,
Staris mi kun kor' saltbata, hav-deziro
dance flagra:
"Ho, ke estu en la mano tiuj aĵoj ja
juvelaj!"

Akoraŭ klare mi la nomojn rememoras;
En mia koro-menso ili belsonoras.
Per bildoj kaj rakontoj plenpakitaj
Pri ĉiaj sukaj temoj ĝu-ekscitaj.

Jen Butterfly kaj Jester, kaj Comic Cuts
kaj Puck,
Kaj Lot o'Fun, Chips, Marvel, Boys'
Friend, Boys' Realm kaj Pluck,
Chums, Popular, The Magnet kaj The
Gem:
El ili, kiun havu mi? Problem'!

La allogaĵojn post la vitro gapis mi
sopire —
Aliajn sur ĉeporda rak' rigardis
haltospire!
Finfine mi aĉetis, eliris kun la "gemo"
Sekura en la firma ten' de mia fingroj-
premo (I).

"Numer' Duobla!" paĝe dika, ja por mi
regalo franda;
Mi suĉe sorbu ĝin, kun ĝoja ĝu,' en
tempo tre malgranda,
Car sciu, ke, post plena sorb', denove mi
impetis
Reire al la butiket', kie ĝin mi aĉetis,
Per tie plendi mildmiene: "Pro eraro mia
Aĉetis mi neĝustan; devus esti la alia!"
Per tiu ruzo mi sukcesis — tion jam mi
elkonfesis! —
Plian nutron por la kor' ĝi do por mi
permesis.

Jen trompoago kiun vi ne nomus
tuthonesta
Sed pensu vi iome pri la monrimed'
"investa" —
La kelkajn pencojn igis mi labori
plenefike,
Kaj tion nur mi povis, fi-agante artifike.

—Kaj poste, dum jardekoj ses, voĉeto al
mi sonis—
"Sencse en pasinta temp' personoj krom-
aldonis
Plezuron al fripono, ĉar li monon ne
disponis".
—F.R.B. (I) Vidu tuj sube.

"OJ", "OJN" meze de kunmetaĵo.
"Librojrimeno": "Rabisto?" 3/16, la
unufoja uzo de Zamenhof? Kofman
senstreke uzis "ojn" en sia traduko de

"Iliado" — ponardojnjetistoj. Grabowski (en "Sinjoro Tadeo") pli ol 50-foje uzis formojn, kiel dioj-ordonoj, spikoj-deko, muŝoj-speco, sinjoro-ĉeesto, per tio evitante, pro la metro, uzon de "de" (aŭ, "da") . . . ordono de dioj, deko da spikoj kaj cetera. La Rondo 4/56, p. 135.

BED IN SUMMER

In winter I get up at night
and dress by yellow candle-light.
In summer, quite the other way,
I have to go to bed by day.

I have to go to bed and see
the birds still hopping on the tree,
or hear the grown-up people's feet
still going past me in the street.

And does it not seem hard to you,
when all the sky is clear and blue,
and I should like so much to play,
to have to go to bed by day?
—Robert Louis Stevenson.

Provu vian verskapablon,
tradukante la supran poemon.
Komparu vian kun du
tradukoj en la sekvanta
numero. — Red.

LIBERA FORUMO

Legantoj, sendu leterojn al la redaktoro, por presigo sub tiu rubriko. Interŝanĝu ideojn pri interesaj aferoj E-aj. Jam 17 jarojn tiu rubriko disponas al ĉiu leganto, sed mankis leteroj. La lastaj tri aperis 4/67, 8/67, 4/70, el kiuj du venis de nia vicsekretario.

"Rezervu unu paĝon por leteroj" sugestis amikoj bonintencaj. Laŭ mia nuna sperto, ili, kune kun skribemaj kunuloj, frontus taskon plenigi tiun paĝon, ĉar inter nia rondaro troviĝas nur malmultaj aliaj kun sama sento kaj preta plumo. Tamen, kun espereto, mi atendas leterojn el ĉiu ŝtato — ideo konstruaj, sen malico kontraŭ iu aŭ io, kaj — kernece kurtaj. Ĉiu colo en nia gazeto estas valora. Cionumere la manko de spaco vidiĝas al mi kiel vera minaco. — Red.

MARY LUPLAU: 1865-1971

Aldone al p. 119. Si naskiĝis en Ballarat kaj migris al Nov-Zelando en 1914. Kvankam ŝi ne aktivis dum lastaj jaroj cele de E-o, ĉiujare, kiel en kelkaj jaroj, naciaj ĵurnaloj raportis pri ŝia datreveno, emfazante pri ŝia longa, fervora intereso en E-o. En februaro F-ino Luplau aperis en la nacia TV-a programo kiel la plej longviva E-isto. — W. H. King.

PREMIO SIMONDETTI VENAS AL AŬSTRALIO

"La Ornitologia Rondo Esperantlingva" (O.R.E.) starigis premion por honori ĉiujare la plej bonan tekston verkitan en Esperanto pri Naturscienca temo. Por omaĝi al la karmemora unua prezidinto de la Rondo, le premio nomiĝas "Premio Simondetti".

Tiel komenciĝas la "regulato" pri la Premio. Por atingi la grandan honoron la verkanto devas kontentigi la membrojn de la "speciala Komisiono laboranta en la sino de O.R.E." ke la verko havas specialan meriton kaj por Esperanto kaj pro Naturscienca. Tiu "speciala komisiono" por 1970-71 konsistas el M. Halvelik, W. de Smet, G. P. Makkink, C. Stop-Bowitz kaj L. Laga, ĉiuj famekonataj esperantistoj. Oni, do, konstatas ke la Premio estas granda honoro por la verkinto kiel natursciencisto kaj kiel esperantisto.

Gajninto de la 1971-a Premio estas S-ino Grace Kirkwood d: Mylestom, N.S.K. kiu dum pluraj jaroj estis Prezidanto de la Sidneja Esperanto Societo. Ŝia kontribuado estis traduko de broŝuro pri "Maŝpurigado de la Ĉirkaŭaĵo" de Barbara Salter, originale eldonita en la angla lingvo de la "Bird Observers' Club". La Premio estas dividita inter S-ino Kirkwood, S-ino Salter kaj la Hon. Sekretario de la B.O.C., S-ro Roy Wheeler.

La Premio, do, havas duoblan signifon. Unue ĝi atentigas la ornitologojn de Aŭstralio, kiuj plejparte estas membroj de B.O.C., pri la valoro de Esperanto, kaj due, ĝi donas al Aŭstralio ankoraŭ unu honoran lokon sur la mondmapo de nia Lingvo.

Ni gratulas al S-ino Kirkwood —
REVANTO.

"WOULD . . . ?"

- (a) He would go from house to house, telling of the affair.
Li iradis de domo al domo, dirante pri la afero.
(ago ripeta, kutima.)
- (b) Despite this, he would frequent the place.
(Akcentu la vorton: would.)
Spite al tio, li persistis frekventi la lokon. (Volo, intenco.)
- (c) If I were rich, I would buy it.
Se mi estus riĉa, mi aĉetus ĝin.
(Nursupoza, nereala: do kondicionala.)
- (d) Would you kindly close the door?
Cu vi bonvolus fermi (bonvole fermus) la pordon? (Gentila formo, anstataŭ: Fermu la pordon.)

RECENZOJ

"Biblia Revuo" N-ro 4 Okt.-Dec., 1970). Trimonata; 6 dol. Ĉi tiu revuo, unika en Esperanto, jam atingis 254 paĝojn. Ĝia eldonnombro: 3000. Impresa kvanto.

Cefartikolo: profundpensa studo pri la Malnova kaj Nova Testamento, pri kiuj la aŭtoro, P. S. Siedl, asertas, ke ili estas kaj diversaj kaj unuecaj; ili estas egale valoraj en senco, ke oni devas ilin rigardi kiel — unu kun la alia — supleme- mente integraj al la Kristana religio. Li verkis principe laŭ romatolika starpunkto doktrina.

G. van Groningen detale esploras la Biblian vorton "ŝeolo" kaj la pensadon pri tio de Jakobo el Serug, episkopo kvin.jarcenta.

La subtilaj komplikajoj de la Kristana teologio kaj la ekzezo Biblia estas fakoj de la klerco, kiuj postulas aŭ ege altgradan instruitecon, aŭ, ĉe ordinare-dukitoj, treegan kapablon de memklerigo kune kun ĝisosta amo al la nomitaj fakoj. La enhavon de ĉi revuo nur tre pene komprenus la simpla E-isto, sed bone profitus homoj tauge ekipitaj por mense ekspluati ĝiajn artikolojn detale verkitajn kaj riĉe dokumentitajn. Paĝo de pure Bibliiscienca teksto, por la plimulto da homoj, estas same malfacila, kiel paĝo da supera matematiko plena de simboloj. Ĉe la Bibliiscienca verkistoj kompreneble uzas, tekste kaj piednote, sian posedon de la antikvaj lingvoj: Greka, Latina, Hebrea, Aramea. Krome ilia menso kaj spirito estas jam saturitaj per la tradicia, historia fono de la problemoj, kaj ili antaŭsupozas similan staton ĉe legantoj. Ili evidente celas eliti: same celas la "Biblia Revuo".

Cu inter la proks. 400 organizitaj E-instoj en Aŭstralio troviĝus dek homoj tiel kvalifikitaj por digesti ĉi tiujn cetere valorajn artikolojn? Se jes, ili saĝe mendus

Estus domaĝe, se tiu ĉi revuo formortos pro malsufiĉa subteno. Pri tiu eventualo la bravaj eldonantoj ankoraŭ ne timas.

"AUSCHWITZ (OSWIECIM)"

1940-1945: K. Smolen tradukis laŭ la 4-a Pola eldono. Eld. Stata Muzeo en Oswiecim. Prezo ne indikita. 106 paĝoj: 102 fotoj.

Animfrakasa historio pri infero farita de homdiabloj. Eble ankoraŭ pli deprima estas la fakto, ke tiu malhomeco ankoraŭ nun daŭras. La homoj ne progresas ire el sia Satana stato. Ili kapablas sin turni en frenezajn sadistojn. Ankaŭ aliaj nacioj, krom la Germanaj, nacioj fieraj pri sia kulturo, simile uzadas modernan teknikon por kruele perforti

la korpojn de siaj kunhomoj, masakri ilin kaj dezertigi iliajn loĝregionojn. Legu pri torturoj tempe de la milito en Algerio kaj Indoĉinio kaj pri la hororo jam de jaroj en la kampoj kaj karceroj de Sud-Vjetnamo.

Se ĉia tia kulpulo ricevus sian merititan punon, miloj da militistoj en pluraj landoj juste pendus de galgoj. Antaŭ la eterna monumento de la martireco, tie konstruita, homaj homoj honoras la memoron de la viktimoj mortintaj sur tiu loko, kaj ankaŭ en multaj aliaj.

Petu la libron ĉe la Stata Muzeo en Oswiecim, Polujo, aŭ ĉe Pola Radio, Esperanto-Redakcio, Box 46, Warsaw.

"Humoroj": originala poemaro de Wm. Auld. 115 paĝoj Eld. Stafeto, Tenerife. \$2.00.

Per ĉi tiu fasko la aŭtoro sin esploras subjektive, enrigardante la propran memon, laŭ Sokrata konsilo. Lia verko do ne estas nutrokaĉo por fingrosuĉantoj; nur versamantoj kun firma intenco elsondi la fundon de lia intelekto ricevos la impresojn, kiujn lia animo strebas transmeti.

Estas certe, ke multaj legantoj rigardos iujn el la paĝoj kiel prozajn. Ekz. "Paneo": nur ĝia formo, nome disigaĵo da senritmaj prestiĝlinioj, ebligas al ĝi ŝajnaspekti kiel poemo. Jen ĝi:

"Iom post iom iikiĝis aero el ĉi pneŭmatiko, la mondo. Baldaŭ ĝi kunfaldiĝos, kiel elefanto senostigita. Kiu alportos krikon kaj rezervan radon al la paneo de la universo?"

Se tiu estas poezio, tiel same poezia estas letereto al garaĝisto. Simile ĉe p. 62, 77.

Por iniciigi, komencu per p. 34, 39, 41, 54, 56, 73, 90, 108, kies sukoni vi suĉos sen trea mens-peno. Ili estas vere ĝuindaj, sed pri aliaj oni tentiĝas diri, ke ili estas tiel malfacile tradukeblaj, kiel iuj de Heine aŭ Browning. Oni povas demandi al si: ĉu tiu esotereco estas avantaĝo Esperanta? Ĉu plaĉas al poeto E-a aŭ nacilingva la scio, ke lia verko estas karcerigita inter la muroj de nur unu lingvo? Kial ne prefere verkoj, kiuj allogas tradukantojn?

Auld estas rimmajstro, kiu ial ne volas ĉiupoeme elmontri sian arton . . . ankaŭ mozaikrima ĵonglisto: ŝtala, tra la; retro, ne tro; kaj la, tenajla; merla, per la . . .

Henri Vatre en enkonduko prave laŭdas la aŭtoron, kiu kun energio kaj digno eldiras, sian feblon kaj ĉagrenon. Vatre mem "eliris el la libro pli forta, malpli malespera". Tiel estu al mil mendintoj de la mil ekzempleroj.

"Eta Vivo": Poemaro de Clelia Conterno Guglielminetti. Eldonis Stafeto, Tenerife. 143 paĝoj. 2 dol.

La aŭtoro estas profesorino, kiu revizianta kunlaboris ĉe la traduko de la eterna verko: La Dia Komedio. Karakterizas ŝian lingvaĵon malofteco de neologismoj; nur sporade oni trovas ilin (ekz-e: asaltas, p. 41). La kolekto estas kvar perioda: 1935-39, la knabinaj jaroj; 1940-45, la milita tempo; 1946-54, malespero sen rezigno; 1955-69, propraviva introspekto. En ĉi lasta troviĝas kvar iom strangaj poemoj enigme titolitaj per baptonomoj de kvar elstaraj E-istoj: Baldur, Marjorie, Ivo, Gaston. Mankas klara interpreto.

Estas bedaŭre, ke ŝia alta intelekto kaj pura spiriteco ne trovis pli prosodie konvencian esprimmedion. Nur kelkaj poemoj estas rimaj; multaj estas nur linioj da patosa prozo en formo arbitre aranĝita por aspektigi ilin veraĵ versoj. Sur p. 37-39 oni trovas miksaĵon da rimaj kaj senrimaj vers-kunajoj. Inter aliaj, p. 56 defias metrikalan analizon. Kiel klarigi la predikativan adjektivan en: "... ploro banas ilin kunigitaj"? P. 89-90: bona rimado, tamen la versoj lamas, ĉar ili ne interkonformas laŭ silaba nombro.

Prof-o Waringhien en enkonduko atentigas pri la neordinareco de la kolekto, enhava kaj poetika. Li komentas, ke "la stilo kiel la ritmo de la poemoj estas sufiĉe nekutima," kaj li aŭdas en ŝia verko "la voĉon de la moderna itala poezio". Sed en kio precize konsistas la Itala (aŭ la Angla) "moderna" poezio? Jen tempo, ne por simpla enkonduka paĝo, sed por tezo doktorca.

"Tra Soveta Ukrainio", n-roj 4-5-6. Perioda revuo traktanta la socian vivon — arto, literaturo, medicino, edukado, tekniko, kun paĝoj da prozo kaj poezio. Inter diversaj poetoj estas Hilda Dresden. (nask. 1896). (Adreso mankas.)

"Ukraina Soveta Socialisma Respubliko": Statistikaj tabeloj kun atentoriga komentario. 23 paĝoj.

"Horizonto de Soveta Litovio": literatura revuo, pli specife priesperanta ol la supra kajero T.R.S. Aparte valora: Rifeco de Esperanto kompare kun naciaj lingvoj. Ĉi revuo sendiĝus al ĉiu petinto, kontraŭ interŝanĝo de aĵoj kaj ideoj en amika kunrilato. Adreso: Litova S.S.R., Vilnius C. a.d. 178. Rekomendinde. La enhavo de ambaŭ periodaĵoj atestas riĉan talenton kaj fundan fervoron de E-istoj en tiuj regionoj.

De Ken Linton

—Sur p. 120, kol. I, la vorto "anapesta" devus esti "amfibraka".—

(Ni citis laŭ "The Modern World

Encyc." — Home Univ. Library, 1935. Sen ironio, ni jam nun akceptas la diron de pli fidinda aŭtoritato, dankante lin pro lia atentigo.—Red.)

NIA LIBRO-SERVO

Instruistoj! Via kurso de komencantoj bezonas ion novan — iom de spritaĵo. Mendu:

"Gaja Leganto per Esperanto" (P. E. Schwerin) 35c. 3-a eldono de Vortaro Fulcher/Long, nur nur \$2.15. Denove havebla: "Tempesto super Akonkagvo" (Tibor Sekelj), \$2.00

Helpu niajn aŭtorojn kaj eldonistojn — kaj ankaŭ vin mem per subteno menda: ĉe T. Elliott, Libroperanto, 8 Lone Pine Pde., Matraville, 2036.

FACILA LEGAJO

Muŝo havis du infanetojn. La tri muŝoj apudflugis sukerajejon. Unu el la infanoj demandis la patrino: "Ĉu vi permesas, ke mi frandu de tiu bela bombono?" La patrino respondis: "Jes, kara, laŭvole frandu."

Apenaŭ la muŝeto estis iom lekinta, ĝi falis teren kaj mortis. La bombono estis fabrikajo de la sukeraja trusto.

Larmojn verŝante, la patrino pluflugis kun la alia infaneto. Ili venis al bakejo. La muŝeto malsatis kaj diris: "Kara patrino, ĉu vi permesas, ke mi iom frandu de la freŝaj bulkoj? Ili ja ne estas bombonoj kaj ne malutilos min." Respondis la muŝpatrino: "Certe, kara, frandu iom!"

Post frandeto, la muŝeto rigidiĝis kaj falis teren. La bulko estis fabrikajo de la bakaja trusto.

Jam ankaŭ la dua infaneto estis mortinta; la muŝpatrino frenezigiĝis pro doloro. Ĝi forflugis por memmortigi sin. Ĝi konis lokon, kie pendis papero muŝmortiga. Tien ĝi flugis kaj manĝis de la papero. Sed anstataŭ morti, ĝi restis sana, ja eĉ pli saniĝis. Tiu papero estis fabrikajo de la muŝpapera trusto. Oni ne prave atendas, ke ĝi mortigu muŝon!

BONVOLU RIDETI...

Kial vi ne edziĝas?

Mi ne volas; estas al mi bone. Mi ja prizorgas mian komercejon kaj havas du fratinojn, kiuj mastrumadas por mi.

Du fratinojn, jes, sed tio ne povas esti sama.

Ne diru tiel; ili ne estas miaj fratinoj.

52-jara Svedo, deziras korespondi kun Aŭstralianoj pri Ĉiuj temoj, interŝanĝas bildkartojn kaj fotojn. Arne Bengtsson, Abybergsgatan 32, 431 31 Molndal, Svedujo.